

BALLAI LÁSZLÓ

Az alkoholista

© COPYRIGHT 1998, BALLAI LÁSZLÓ, MINDEN JOG FENNTARTVA.

EZ A MŰ AZ ÍRÓ HONLAPJÁRÓL, A
[HTTP://WWW.VASAROS.COM/ART/BALLAI/](http://www.vasaros.com/art/ballai/)
OLDALRÓL SZÁRMAZIK.
A SZÖVEG BÁRMINEMŰ MEGVÁLTOZTATÁSA, VALAMINT KERESKEDELMELI CÉLÚ SOKSZOROSÍTÁSA
CSAK A SZERZŐ KÜLÖN, ÍRÁSBELI ENGEDÉLYÉVEL LEHETSÉGES.

E-MAIL: BALLAI@VASAROS.COM

A porondmester lelépett. Sötét lett, csak a manézs bejáratí függönyének hasadékán szűrődött ki némi fény a nézőtér felé.

– Az elefántok nem jönnek vissza Anya? – kérdezte egy gyermek, miközben megcsörgette a kezében lévő cukros zacskót.

– Csitt, ne zörögj most Julika – súgta a gyerek fülébe Sára, bár azt a kis zajt aligha lehetett hallani távolabb, különösen, mert a következő pillanatban felpergett az üstdob. A hirtelen kigyulladó reflektor csóvája magasan a levegőben megvilágított egy artistát.

– Az ott apa – súgta Julikának Sára.

– Apa ivott? – kérdezte a kislány.

– Dehogyan ivott, kicsikém – mondta Sára, és a gyermek kérdésétől verejtékcseppek ültek ki a homlokára, míg szívét jeges markával összeszorította a rémület. A férje, még az előzőnél is veszélyesebb új számát jöttek megnézni. Sára maga is artista volt, még az artistaképzőből ismerték egymást Ronalddal, csak akkor hagyta abba a szakmát, amikor terhes lett Julikával, szóval tudta, mi az röpködni szakadéknyi mélységek felett, mintha csak ugrókötelezne az ember.

Felharsantak a trombiták, a pozanok, majd egy másik reflektor megvilágította Ronald kollégáját, aki az üstdob egyenletes pergése közepette elrugaszkodott, Ronalddal egy vonalba érve, egy cintányérütésre máris fejfelé lógott a trapézon, újabb cintányérütésre már csak féllábbal csüngött a szeren, úgy lengett vissza. Ronald ellenütemben elindított egy másik trapézt, majd dupla szaltóval a társa kezébe szökkent, aki időközben megint két lábbal tartotta magát. A közönség felzúgott. Ronald megfordult, és a lábánál fogva lengett a közeledő másik trapéz felé. Most. A zene elhallgatott. A közönség néma csöndben figyelt. Sára behunyta szemét. A szíve úgy vert, mint megkötött lábú galamb szárnya, ha meglátja a párját. Ronald most elszakadt a társától. Sára nem bírta ki, hogy ne nyissa ki a szemét. Ronald repült, és egy kézzel kapta el a felé lengő másik trapézt! A közönség tombolt csodálatában. Sára felpattant székéről, majd halálra válva hanyatlott vissza.

– Anya, baj van? – kérdezte Julika.

– Nem, kicsikém, semmi. Látod, hogy apa milyen ügyes.

Remegő kezével megsimogatta a gyermek haját. Sára tudta, miben állt a bravúr, Ronald balkeze lemaradt. Nincs artista, aki egy kézzel vállalná ezt a gyakorlatot, amely annyira megterheli a vállat, és végzetes következményekkel járhat. Igen, apa ivott.

*

Sára föl-alá járkált a harmincas évekbeli, szépen felújított ház előtt. Vajon milyen stílusban épült? Képtelen volt gondolkozni. A Duna felől jeges szél vágott az arcába. Megborzongott, és a kapuhoz lépett, amelyet nyitva talált. A lépcsőházban friss festékszagot érzett. Ment, ment, hogy végül nehéz szívvel megálljon az ajtó előtt, melyen az állt:

*Dr. Semadam János Ügyvéd
Polgári és Büntető ügyek*

Csöngetett. Az ügyvéd maga nyitott ajtót.

– Sára kedves, micsoda meglepetés – lelkenedett Semadam. – Parancsolj, fáradj be. Ilyenkor csak a villanyszámlás szokott becsöngetni, az pedig kicsi, és öreg, és nagyon unalmas, hogy mindig számlát hoz.

Az asszony egy félmosollyal nyugtázta a kedélyes megjegyzést, majd kezét tördelve így szólt:

– Gondolom, csodálkozol, hogy egyedül állít be hozzád a barátod felesége.

– Ajtóm külön-külön is nyitva áll előttetek – mondta az ügyvéd. – Tudod, mennyire szeretlek.

Sára tudta. Mélységesen megnyugtatólag hatott rá János, a simára borotvált arcával, jól szabott öltönyében, erőteljes kezét széke karfáján nyugtatva.

– Sokat töprengtem, hogy megkeresselek-e – folytatta. – Ronaldról van szó.

Sárát a zokogás környékezte, de erőt vett magán.

– Soha sem vetette meg az italt – mondta. – Olykor-olykor berúgva jött haza, de azt még el lehetett viselni. Hanem az utóbbi időben már mértéktelenül vedel. Hat-nyolc sör naponta a minimum. És ha valaki látogatóba jön, akkor még pálinka mellé, meg bor. Vagy ha mégsem jön senki, akkor áttéved a szomszédba.

– Igen, egy ideje magam is nyugtalanul figyelem Ronaldot – vetette közbe a férfi. – Aggasztó, hogy a gyermekei előtt részegedik le.

Sára szemei könnyel teltek meg.

– Julika, a nagyobbik már megjegyzést is tesz rá – mondta. – Szinte minden nap veszekszünk emiatt.

– Szörnyű.

– Egyszer-kétszer már megpróbálta, hogy ne nyúljon a pohárhoz. Néhány napig sikerült is. De azután... Egyszer csak jön valaki, és vége, nem tudja tovább megállni. Ennyire kívánja már a szervezete a szeszt?

– Talán így vezeti le a benne felhalmozódott feszültségeket.

– Annyira félek. Reggelente, amikor bizonytalan léptekkel elindul hazulról, mindig görcsbe rándul a gyomrom, vajon visszajön-e. Én már láttam embert leesni a trapézzal. Összetört keze-lába, hiába a védőháló. Az még egyszer nem ment fel. És egyre gyakrabban álmodom azt, hogy Ronald zuhan, zuhan...

Arcába temette a kezét, úgy zokogott. Semadam nyugtatólag a vállára tette a kezét.

– Beszélék vele.

*

Sára arra riadt, hogy valaki zörög a zárral, és többször nekiesik az ajtónak. Ez Ronald lesz. Gyorsan magára kapta pongyoláját, kisetett az előszobába, felkattintotta a villanyt, és kinyitotta az ajtót.

– Te még nem alszol? – kérdezte Ronald, és betántorgott az előszobába.

– Ettél? – kérdezte Sára, és a konyha felé indult.

– Nem igazán. Ha volna valami leves.

Bementek a konyhába.

– És, kivel találkoztál? – érdeklődött Sára.

– Mondd, nem beszéltél te mostanában a Semadam Jánossal?

Sára a lehető legnagyobb csodálkozással fordult az urához:

– A Jánossal? Nem. Miért kérded?

– Semmi, semmi.

Hallgattak. A gáz sercegett. A melegedő lábos oldaláról egy-egy lángba csorduló vízcsepp gőzzé pukkant. Az asszony kenyeret vágott, és feltálalta a bablevest.

– Jó étvágyat – mondta.

A férfi mohón enni kezdett.

– Finom – dörmögte.

– És, milyen volt az este? – érdeklődött Sára.

– Vegyes.

– Hogy-hogy?

– János arról kezdett beszélni, hogy lassan megváltozunk, és nem vesszük észre.

– Mi változott?

– Már nem bírom úgy a szeszt, mint régen, mondta. Aztán jól letolt, hogy sokat iszom.

– Bizony, ez így van – sóhajtott az asszony.

– Szóval, mégis te panaszkodtál a Jánosnak? – támadt neki Ronald kanalát lecsapva az asztalra.

– Csöndesen, mert felébrednek a kicsik – csitítgatta Sára.

Gyermekei említésekor Ronald mindig megszelídült.

– Igen-igen – hebegte, és evett tovább.

– Végül is járt nálunk egy párszor az utóbbi időben, és látott, amit látott. Jó szeme van annak, elvégre ügyvéd.

– Igen, ő is azt mondta, hogy van szeme, amivel lát, még ha nem is él velem, és hogy az utóbbi időben valahányszor együtt voltunk, én úgy berúgtam, mint az albán számar.

Tekintetét a konyhakőre szegezte, úgy tette hozzá:

– Meg, hogy nem egyszer látott itthon, a gyermekeim előtt lerészegedni.

Ronald arcára olyan mély fájdalom ült ki, hogy Sára odalépett hozzá, magához szorította, és megcsókolta a homlokát. Ronald sziszegve kapott fájós vállához.

– Ne haragudj – azzal Sára úgy ölelte tovább Ronaldját, hogy ne érintse a rossz vállát.

– Hát hogy mondhat illet a barátjának az ember? – csattant fel Ronald, és vadul belekanalazott a tányérjába.

Az asszony gyengéden megcirógatta a nyakát.

– Tudod, az a szörnyű, hogy igaza van – hörögte leveséből felnézve a férfi.

*

Megszólalt a telefon. Sára éppen veteményezett a kertben, de hanyatt-homlok rohant be a házba, nehogy valami fontos hívást elmulasszon.

– Nagyon sok türelemre van szüksége – mondta János.

– Igen, igen. Hallom, találkoztatok.

– Igen, és nagyon fontos volt, hogy az ő szemszögéből is beleláthattam a folyamatba.

- És, mit tapasztaltál?
- Ha lehet ilyet mondani, nem ellenetek, hanem értetek iszik.
- Ezt hogy érted? – lepődött meg az asszony.
- Mihelyst felemlítettem neki, hogy vigyázzon az itallal, azt kezdte fejtegetni, mennyi teher van rajta. Szabadúszóként mindig loholnia kell a munka, a megbízások után.
- Nem tehet mást, ha leszerződik állandó tagnak egy társulathoz, nem lesz annyi pénze, hogy fizetni tudja a jelzáloghitelt, amiből a házat vették.
- Tudod te. Neki el kell tartania titeket. Nem akarja, hogy a gyermekei putriban nőjenek fel.
- Éppen őket teszi tönkre, ha ilyen mértéktelenül iszik – csattant fel az asszony.
- Értsd meg, mennyi feszültség halmozódik fel benne – csitítgatta az ügyvéd. – Folyamatosan, felkeléstől elalvásig. És nem csak a hitel nyomja a vállát, most kellett teljesen új felszerelést vásárolnia, tetejébe még a kocsija is elromlott.
- Ezért iszik.
- Pontosan. Nézd, nem lehet elvárni tőle, hogy egycsapásra abbahagyja az ivást. Azt tanácsoltam neki, hogy rúgjon be egyszer havonta, és akkor menjen haza, mikor már mindenki alszik. És lehet, hogy egy idő múlva erre sem lesz szüksége.
- És ha mégis? – kérdezte bizonytalanul az asszony.
- Hát, neked kell a legjobban hinned abban, hogy kievickél a mélyvízből – dörrent rá a férfi. – A női fortélyaiddal máris kezd abba az irányba terelni, hogy más levezetési módok is kiteljesítsék a programját. Ugye, érted, mire gondolok?
- Igen.
- Na, nem csak arra, mindenre. Kirándulni, vendégségbe menni, és mindig ő vezessen, neked soha ne legyen kedved. Szerencse fel!

*

Sára kitárta a karját. Julika, hogy János bácsi elengedte a kezét, röpült az anyjához. Péterke Apával jött.

- Na, lecsúszunk még egyszer a bobbal, Péter? – kérdezte a kislány Ronald.
 - Nem lesz az sok? – kérdezte János.
 - Viccelsz, egy artista véreinek? Vagy tán neked sok?
 - Nem, mehetünk.
- A Nagyvillám étteremből ragyogó kilátás nyílt a koranyári napsütésben fürdő Dunakanyarra. A Szent Mihály hegy, a Kóspallag erdősegei üdezöld színben pompáztak.
- Hány ezer tonnányi követ mozgattak meg itt feleslegesen! – sóhajtott fel Ronald lenézve a folyóra, melybe Nagymaros felől sarlószerűen hajlott be a félig lebontott gát.
 - Nem többet, mint ami a levegőbe repült, amikor a Rákóczi-szabadságharc után felrobbantották az összes magyar várat.
- Megérkezett a pincér.
- Sára a gyermekeknek narancslét, magának paradicsomlét rendelt.
- Kitűnő ötlet – lelkesedett az ügyvéd. – Tartsunk Sárával.
 - Tartsunk – mondta kényszeredetten az artista.

– Örülök, hogy velünk jöttél János – mondta Sára. – Hogy tetszett a nyári bob?
– Eleinte egy kicsit tartottam tőle, de nem olyan veszélyes – válaszolt zavartan az ügyvéd.
– Hogy-hogy? – kérdezte Ronald.
– Gyermekkoromban – magyarázta János -, amikor először csúsztam le magas csúszdán, félúton megriadtam, és ráfogtam az oldalára, úgyhogy minden ujjamból dőlt a vér, mire elértem. A rossz érzés bennem van, valahányszor lecsúszom.

– Le kell győzni – vélekedett Ronald.

– Az nem olyan könnyű.

– Én így lettem artista.

János elcsodálkozott.

– Emlékszel, amikor Sárospatakra kirándultunk az osztállyal? – kérdezte Ronald.

– Persze – felelt János.

– Na, ott én egyszer elszakadtam a csapattól, és elindultam a várkerten kívülre. Egyre mélyült az út, és épp egy magas fal tövében találtam magam, amikor megszólalt a harangszó. Délben volt a találkozó a vár bejáratánál. Legalább negyed órája jöttem, világos volt, hogy nem fogok visszaérni. Mivel, hogy addig körbementem, logikusan megmásztam az előttem magasodó falat, így akartam átvágni a várkertig. Csakhogy odafönt kiderült, hogy a túsó oldalon nem az udvar szintje van, hanem négy méteres mélység, csakúgy, mint ahol feljöttem. S bár felmászni könnyű volt, ha lenéztem, a szédülés kerülgetett, és szinte lehetetlennek tűnt, hogy lefelé ugyanúgy megtaláljam a járást, mint fölfelé. Iszonyúan félni kezdtem. Semerre sem volt kiút.

Sára megborzongott. Mélyen átérezte férje helyzetét. Négy éves korában a nagymamájánál egyszer felmászott a kerítésre, és percekig egyensúlyozott némán a semmi fölött, amíg az egyik szomszéd meglátta, és lesegítette.

– És? – kérdezte János.

– És akkor körülnéztem, mert, milyen buta is az ember, mindig előre, meg hátra tekintget. Balra, kicsit távolabb kőcsapdámba belefutott, egy másik fal, amely mindössze egy méterrel volt alacsonyabb, és az tényleg visszavezetett a várkertbe. Ez teljesen banális befejezése lett volna a kalandnak, ha nem marad bennem a túske, hogy én bizony mennyire megrémültem. Akkor határoztam el, hogy olyan iskolába megyek, ahol nem szabad félni a magasságtól.

– Nem is említetted ezt nekem, pedig te voltál a legjobb barátom az osztályban.

– Tudod János, az ember nem szívesen mondja el, hogy fél, különösen, ha még gyermek.

– Könnyebb elmondani szorongásainkat, mint legyőzni őket.

*

– Felszólítást kaptunk a bankból – mondta Sára Ronaldnak, miközben odatette melegedni a levest.

Ronald leült. Hallani lehetett, amint a lassú, őszi eső dobol a csatornán.

– És, mit akarnak? – kérdezte fáradtan Ronald.

– Azt írják, hogy két hónapi hátralékunk van, és amennyiben nyolc napon belül nem rendezzük a tartozást, érvényesítik a jelzálogjogukat. Mit jelent ez, Ronald?

– Majd holnap bemegyek a bankba.

Az asszony odalépett a férfihez, és a szemébe nézett.

– Te nem fizetted be az utolsó kéthavi részletet? – kérdezte csendesen.

Ronald elfordította a fejét.

– Mondom, hogy majd holnap elintézem – hebegte. – Add ide a levelet.

– De hát miért?

A férfi felállt, és kibámult az ablakon.

– Ronald, mi baj van? – kérdezte Sára.

– Nem újították meg a szerződésemet.

– Amiatt?

Ronald lehajtotta a fejét.

– Igen – mondta. – Amiatt.

Idegesen odalépett a csaphoz, és mohó kortyokkal megivott egy pohár vizet. Sára felsóhajtott. Asszonyi lelkével átérezte, milyen indulatok dúlhatnak a férje lelkében. Pont most nem hosszabbítják meg vele a szerződést? Hiszen már hónapok óta nem iszik. Rájött, úgy nem tudja abbahagyni, ha – mint azt János tanácsolta – időnként alaposan berúg, és egy ideje egyáltalán nem fogyasztott szeszt. Sára látta, milyen borzalmas küzdelemet folytat az alkohollal. Mint mágus a lángba, elbűvölve tekintget a hűtő felé, mintha annak csukott ajtaja mögött teli sörösüvegek sejlenének. Ha tévét néznek, és a képernyőn Jockie, vagy Samantha whiskyt kezdenek iszogatni hatalmasakat nyel, és a kezével szorongatni kezdi a szék karfáját. Éjszakánként felkel, járkál, vagy fél órákat üldögél a verandán, és egyik cigarettáról a másikra gyújt rá. De nem iszik.

"Jaj, csak nehogy megint az üveghez nyúljon!" – gondolta rémülten Sára.

Ronald az asztalra csapott.

– Én akkor is megmutatom nekik – kiáltotta. – Csinálok egy olyan számot, amely után két kézzel fognak kapni.

Az asszony odarohant hozzá, és ölelte, csókolta, könnyeivel borította a férfit.

*

De megint elkezdett inni.

Egy késő őszi nap Sára a kertben foglalatostkodott a rózsáival, még a menyasszonyi csokrából gyökerezettette őket, és májusban kibomló vérnarancs szirmaik ragyogása mindig azt a napfelkeltét idézte emlékezetébe, amelyet Ronalddal néztek végig kéz a kézben a hajó fedélzetén, amikor nászútjukon Ciprusról átkeltek Izraelbe, hogy a szent helyen, a vallás, a hit és a szeretet jászolában összemosolyogva is megpecsételjék együvé tartozásukat, majd, hogy betakargatta a rózsatöveket, bement a konyhába, levette a tűzhelyről a töltött káposztát, az ura kedvenc ételét, a szomszédasszony gondjára bízta a kisebbiket, amíg elszaladt a nagyobbik gyermekért az óvodába, és a kocsma előtt elhaladtában nem állta meg, hogy kíváncsian be ne pillantson az ablakon, a helyiségben pedig ott látta a férjét, amint egy söröskorsókkal, meg pálinkás poharakkal telerakott asztal mellett iszik a kőművesekkel, a férjét, akiről úgy tudta, azért jön későn haza, mert a kollégájával az új számot próbálja, a látványtól földbe gyökerezett a lába, vadul kalimpáló szívvel percekig nézte a szomorújátékot az ablak mögött, s ahogy végre el tudott mozdulni, első kétségbeesésében egy utcai fülkéből azonnal felhívta Jánost, aki azonban külföldre utazott, és az elérhetőségét sem hagyta meg, így hát tanácstalanságában szegény asszony visszafelé

a gyermekkel nagy ívben elkerülte a kocsmát, otthon megetette, lefektette a kicsiket, a mese elmondása után maga is ágyba bújt, ott várt rémülten, iszonyodva, védtelenül, az ura hazabotladoztakor úgy tett, mintha már aludna, és csak amikor ütemessé vált mellette a jól ismert hortyogás, a szoba levegője pedig savanyú szeszgőzzel kezdett telítődni, akkor sírta bele a párnájába a fájdalom és keserűség színtelen rózsaját.

*

Az ügyvéd, aki most már előlépett a színpalak mögül, úgy vélekedett, hogy Ronaldot elvonókúrára kell küldeni, és vállalta annak költségeit, ugyanakkor a ház vételárháttralékát is kifizette. Ő maga beszélte rá Ronaldot a terápiára, a háttralékképződés mechanizmusán túl rámutatva az alkoholizmus és a légtornász mivolt között feszülő alapvető ellentmondásra, mindezt a családi kötelezettségek dimenzióival árnyalva. Ronald, akit János erélyes fellépése és erkölcsi fölénye, csakúgy, mint érveinek súlya meghajlásra készítetett, a vártnál könnyebben beadta a derekát, és lélekben felkészült a legnehezebbekre.

Nem is volt olyan elviselhetetlen az intézet. Ronaldnak voltaképpen álló nap pihennie kellett, és időnként a pszichológussal, egy kellemes emberrel beszélgetnie. Sára is, János is mindennap meglátogatták. Sárának az új bemutató terveit taglalta, Jánossal pedig leginkább etikai kérdéseket feszegetett, azzal a nem titkolt célzattal, hogy megpróbálja ellesni emberi tartásának titkát. Feleségéhez fűződő érzelmei újraerősödtek, az ügyvéd iránt pedig forró hálát érzett, melyet nem győzött kifejezésre juttatni. Hát még Sára mennyire lekötelezve érezte magát Jánosnak, aki mindenfajta köszönetet elhárított, egyszer azonban megjegyezte, hogy annyi haszna mindenesetre származott a válásából, hogy most már van ideje a barátaival foglalkozni.

*

Tavasszal Ronald óriási sikerrel mutatta be új számát. Most már Péterke is elég nagy volt ahhoz, hogy fellépés közben láthassa Apát. A család együtt ment haza a cirkusból. Sára ragyogó pillantása hol mámoros hangulatú férjét, hol a búbajos gyermekeket simogatta a kocsiban hazafelé.

– Ugorjunk fel Jánoshoz – javasolta Ronald. – Most már biztos véget ért az elfoglaltsága.

János belekeveredvén valami nagy tárgyalásba, sehogyan sem tudta szabaddá tenni magát az előadás idejére.

– Kitűnő ötlet – lelkesedett Sára.

– János bácsi ilyenkor mit csinál? – kérdezte Julika.

– Reméljük, már nem dolgozik.

Amint megnyomták János lakáscsengőjét, a szomszédasszony kidugta a fejét az ajtaján.

– Az ügyvéd urat keresik? – kérdezte.

– Igen – mondta Ronald.

– Hát őt aligha találják itthon, reggel elvitte a mentő.

– Úristen! – kiáltott fel Sára.

– És hová vitték, nem tudja? – kérdezte Ronald.

– A Tétényi útra.

Már robogtak is a Tétényi úti kórházba, ahová a portás, este tíz óra lévén persze nem engedte be őket, de némi készpénz ellenében hajlandó volt felhívni az intenzív osztályt, majd megnyugtatólag közölte Ronaldékkal, hogy hazamehetnek, van olyan nevű beteg, amelyet keresnek, és még él. Másnap reggel, mihelyst a kicsiket bevitték az óvodába, azonnal a kórházba siettek. Szinte semmit sem aludtak az éjjel, annyira aggódtak, ugyanakkor el sem tudták képzelni, mi baja lehet Jánosnak, aki jó erőben lévő, makkegészséges ember volt. Legalábbis úgy tűnt.

János még mindig az intenzív osztályon volt. Behúnyt szemmel feküdt, a morfium hatására teljes kábulatban, sárgás arca mintha nem is a sajátja, hanem idegen maszk lett volna. Megkeresték az ügyeletes orvost, és aggódva kérdezték tőle, mik a kilátások.

– Nem sok jóval tudom bízni önöket – mondta lassan az orvos.

– De hát mi baja? – kérdezte egyszerre Sára és Ronald.

– Doktor Semadamnak hasnyálmirigygyulladás van, amely nagyon veszélyes betegség – mondta az orvos. – És ha idült alkoholistánál lép fel, szinte mindig végzetes.

– Idült alkoholisták? – kérdezte döbbenten Sára – Már hogy volna Semadam János ügyvéd idült alkoholista?

– Sajnos, a jelek szerint az, asszonyom – közölte az orvos. – A mája állapota alapján az utóbbi tíz évben naponta legalább egy üveg tömény italt ivott meg, alighanem konyakot.

Ronald hitetlenkedve rázta a fejét.

– Soha nem láttuk részegen – mondta.

– Szeszszaga sem volt – tette hozzá Sára a könnyeivel küszködve.

– Ez a laikus előtt nem mindig szembetűnő. Ő már nem azért ivott, hogy berúgjon, hanem, hogy fenntartsa azt a közérzetet, amely számára normális, és kifelé is annak tűnik, azért, hogy ne remegjen a keze, ne fájjon a feje ne szédüljön, hogy beszélni, járni, dolgozni tudjon, amíg még él.

Budapest, 1998. szeptember